

Nuugaatsiaq

Kvällssolen lyser på oss. Det är lugnt, helt stilla, och kyligt; kylan strömmar in från isen i fjorden. Isen är aldrig helt tyst, det svävar ett brusande ljud över alltihop, som från en fors på håll. Ljuden från alla rörelser i fjorden blandar sig, ljuden i vattnet och i isbergen, ljuden från forsar och tidvattenströmmar.

Det porlar. Det droppar från smältande is. Det rinner vatten på, inuti och runt isen. Det knäpper av smältande is, poppar till när de instängda luftbubblorna smälter sönder och spricker. Det dundrar då och då, som av åska, när ett isberg välter, rasar eller spricker. Det dundrar som av åska, som ekar mot bergväggarna och mellan isbergen. Svallvågorna plaskar och slår mot andra isberg. Det blir nya ras, nya svallvågor och ett ständigt mullet, en ständig rörelse i fjorden.

Nej, isen och vattnet blir aldrig tyst, där vi sitter vid stranden av Qarajaqs isfjord, längst in i Uummannaqfjorden. Bakom ryggen på oss ligger Ikerasak, en bygd med 240 invånare. Tidigare på dagen var det konfirmation, åtta konfirmander trängdes tillsammans med tvåhundra andra i den lilla nymålade kyrkan. Det blev bastuvarmt därinne, predikan var lång och tråkig och det tog tid innan alla hann få nattvarden, så det är förstädeligt att kyrkan nästan hann tömmas innan gudstjänstens slut.

På kvällen, när vi återvänt från fjorden, blir det dansemik. Jens spelar dragspel, timmar i sträck, och det dansas grönländspolka, vilt, snabbt och glatt. Det blir svettigt och rökigt. Gamla och unga, alla åldrar dansar med varandra och det blir allmänt jubel när även vi turister deltar. Vi återvänder till tältet vid fyra-tiden på natten. Då är dagens konfirmander fortfarande i full aktion på dansgolvet, medan vi jagar bort den hund som just slitit upp en halvmeterlång reva i innetältet. Dagen efter börjar vi vår vandring över Nuussuaq-halvön.

Det var vår andra konfirmation på mindre än en vecka. Den första ägde rum uppe i Nuugaatsiaq, Uummannaq's nordligaste bygd med bara 85 invånare och i total avsaknad av för oss självklara saker som färskvatten, toaletter, elektricitet eller ens cykel. Däremot föreföll varje familj ha i genomsnitt två hundspann, tre utombordsmotorer och ett halvdussin sälbössor.

I Nuugaatsiaq var det våra vänner som konfirmerades. Vänner som vi fått under den vecka som vi varit där; bråkstaken Hendrich som verkade litet malplacerad i vit skjorta, nya svarta byxor och svarta kamikker; spelevinken Algot också finkladd och nyklippt, helt olik sig från några kvällar tidigare när vi jagade säl bland isbergen; bybestyrerens dotter

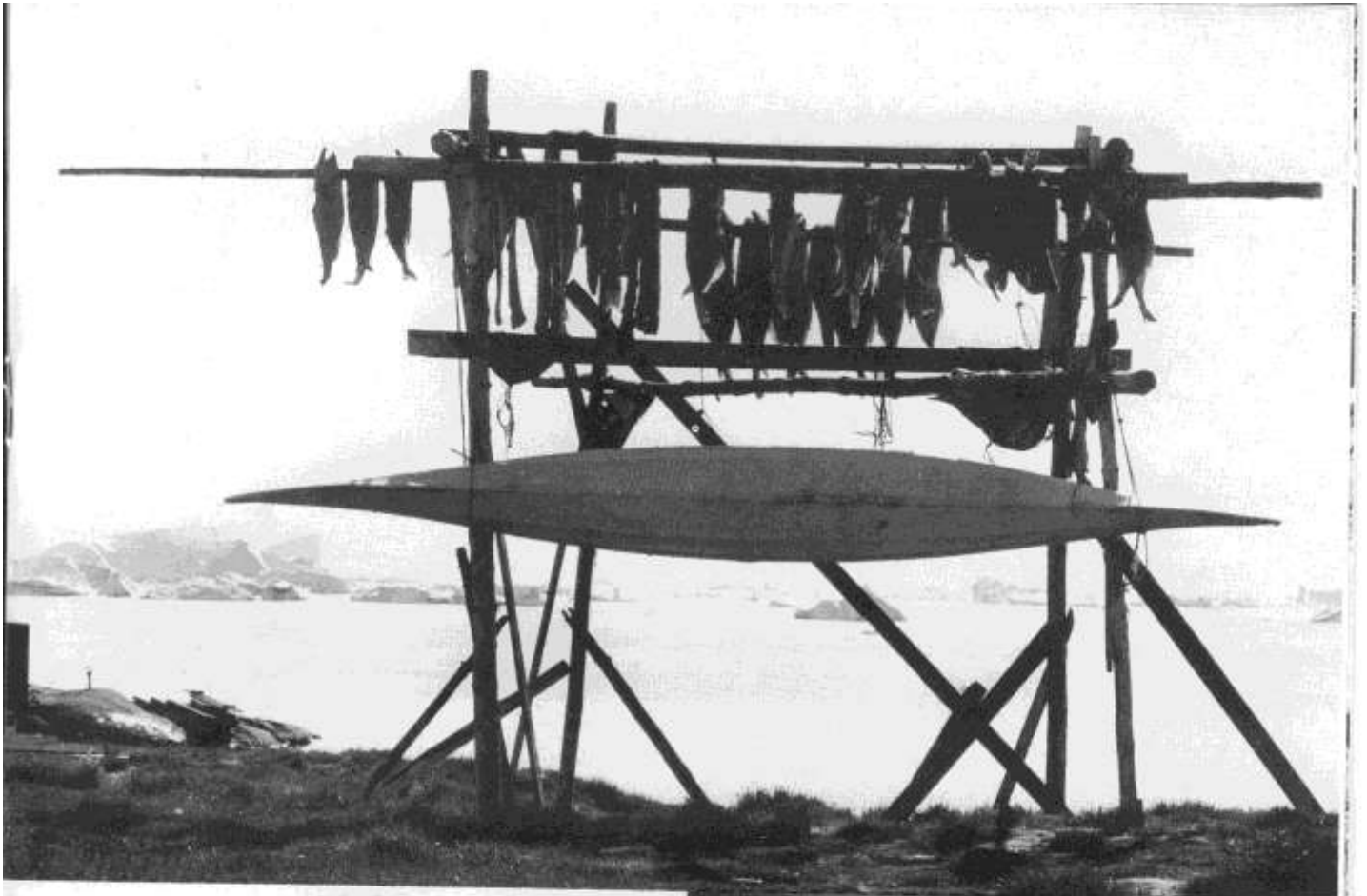
Sarah, lika blyg som vanligt; Hans-Christian, den utmärkte högeryttern från fotbollsmatchen som började vid midnatt några kvällar tidigare, matchen som spelades i allt från fotbollsdojor och platåskor till träskor och långskaftade fiskarstövlar och där samvaron var viktigare än spelet eller resultatet.

Efteråt blir det kaffemik. Hela byn cirkulerar mellan de fyra husen där konfirmanderna bor. Man dricker kaffe, äter bröd, kakor och karameller, röker och fortsätter till nästa hus. De flesta husen är små, ett rum, och möbleringen är sparsam: säng, hylla och kamin, inte alltid ett bord, några stolar.

Bybestyrerens hus är ett av de största och där finns både bäddsoffa, tramporgel, byrå, bokhylla och en liten hall. Vi befinner oss hos honom när det blir dags för vårt plötsliga uppbrott. Någon upptäcker att »Putut«, båten vi skall åka med, redan befinner sig en bit ut i fjorden, kryssande mellan isbergen.

Även det löser sig. Med hjälp av en speed-båt är vi snart ombord och kan blicka tillbaka på den finaste veckan under vår Grönlandsvistelse. Efter den veckan kändes Uummannaq som en storstad med ett brusande hektiskt liv, sina 1 200 invånare och ett dusintal bilar till trots.

Text: Jan-Olof Åkerlund

NOS 3/1980

Foto: Per-Ulf Allmo